

Titel: Intensiv 2-overvågning af ynglefugle			
Dokumenttype: Teknisk anvisning	TA. nr.: A179	Version: 2	Oprettet: 23.03.2022
Forfattere: Thomas Eske Holm Aarhus Universitet	Gyldig fra: 01.06.2022		
	Sider: 6		
	Sidst ændret: 02.05.2022		
TA henvisninger			

0 Indhold

1 Indledning	2
2 Metode	2
2.1 Procedure	2
2.1.1 Stam- og kortdata	2
2.1.2 Observationer	3
3 Databehandling	3
4 Kvalitetssikring	4
4.1 Kvalitetssikring af data og dataaflevering.	4
5 Bilag	4
5.1 Feltskema	4
6 Oversigt over versionsændringer	6

1 Indledning

Formålet med denne tekniske anvisning (TA) er at angive en kvalitetssikret, standardiseret og reproducerbar metode til at gennemføre overvågningen af ynglende fiskeørn, havørn, hedehøg, hvid stork, kongeørn, markpiber, mosehornugle, perleugle, sort stork, sorthovedet måge og vandrefalk.

Arterne er opført på Fuglebeskyttelsesdirektivets Bilag 1.

2 Metode

Miljøstyrelsens (MST) overvågning af fiskeørn, havørn, hedehøg, hvid stork, kongeørn, markpiber, mosehornugle, perleugle, sort stork, sorthovedet måge og vandrefalk (Intensiv 2) gennemføres som en overvågning af bestandsstørrelse og udbredelse på baggrund af oplysninger fra DOF om ynglepar i de EF-fuglebeskyttelsesområder, hvor arterne er på udpegningsgrundlaget.

2.1 Procedure

2.1.1 Stam- og kortdata

Fiskeørn, havørn, hedehøg, hvid stork, kongeørn, markpiber, mosehornugle, perleugle, sort stork, sorthovedet måge og vandrefalk overvåges i NOVANA-programmet ud fra tilsendte data fra DOF om sikre og sandsynlige ynglepar i de EU-fuglebeskyttelsesområder, hvor arterne er på udpegningsgrundlaget. Det er ikke MST's opgave at have kendskab til arternes ynglelokaliteter.

I Sønderjylland dækkes overvågningen af hedehøg af "Projekt Hedehøg" som er et samarbejde mellem Miljøministeriet, berørte kommuner og DOF. I de fuglebeskyttelsesområder hvor overvågningen af hedehøg ikke dækkes af "Projekt Hedehøg", overvåges arten af Miljøstyrelsen.

MST modtager fra DOF oversigter over frigivne ynglefugleobservationer af de pågældende arter inden for fuglebeskyttelsesområderne. De tilsendte data fra DOF kan suppleres med egen lokal viden om eventuelle yngleforekomster.

For arter som indgår i et eller flere fuglebeskyttelsesområders udpegningsgrundlag, og hvor der ikke modtages data fra DOF om positiv yngleforekomst af de pågældende arter, fastsættes ynglebestanden til "0 ynglepar", hvilket vil fremgå af den tilsendte oversigt fra DOF.

2.1.2 Observationer

De af MST kvalitetssikrede data for det område, hvor arterne indgår i fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag, indtastes i Danmarks Naturdatabase. Det sikres af MST, at de tilsendte data kan henføres til yngleforekomster inden for de fuglebeskyttelsesområder, hvor arterne indgår i udpegningsgrundlaget. I tilfælde af usikkerhed omkring ynglestatus eller re-deplacering i eller udenfor fuglebeskyttelsesområdet, verificeres dette ved kontakt til DOF.

MST-enheder kan supplere de tilsendte yngleobservationer fra DOF med andre observationer, som enheden har kendskab til. I kildefeltet på feltskemaet noteres, hvor data stammer fra (MST, DOF, etc.).

Såfremt der er udpegede områder, hvorfra der ikke fremsendes en positiv yngleforekomst fra DOF, indberettes disse som 0-forekomster i Naturdata-basen.

Til alle registreringer angives på feltskemaet nummeret på det 10 x 10 km kvadrat hvori observationen er gjort. Kvadratnummeret tages fra Det Danske Kvadratnet som kan hentes på <http://bios.au.dk/videnudveksling/til-myndigheder-og-saerligt-interesserede/fagdatacentre/fdcbiodiversitet/>.

3 Databehandling

Data fra ArcGIS Collector eller lignende software/platform eller fra feltskemaet (Bilag 5.1) overføres til indtastningsfladen for arterne i NaturAppl (programmet downloades fra Miljøportalen).

Hvis lokaliteten har været overvåget før, anvendes så vidt muligt samme polygon som sidst. Vælg "Kopier fra eksisterende sted" i NaturAppl.

Vejledning til NaturAppl mm. Findes på Miljøportalens hjemmeside: <http://www.miljoportal.dk/Dokumenter%20alle/Vejledning%20til%20NaturAppl.pdf>

Registreringer af sikre og sandsynlige ynglefund af arterne, som FDC-Bio måtte gøre under overvågnings- eller forskningsaktiviteter, vil være til rådighed for MST eller blive indtastet i Naturdatabasen.

Ved indtastning overføres data fra feltkort til Naturdatabasen. Ved indtastning af arter, som er hemmeligholdte af DOF, angives intet eksakt stednavn, men blot et område, som fx Gribskov. Der indtegnes en standard cirkelpolygon med 1 km radius, hvor redestedet placeres i kanten.

4 Kvalitetssikring

4.1 Kvalitetssikring af data og dataaflevering.

Den datatekniske anvisning for kvalitetssikring af terrestriske NOVANA-data i Naturdatabasen omfatter kvalitetssikringsprocedurer for selve indtastnings- og redigeringsprocessen samt det videre forløb i forbindelse med godkendelse af data.

Se den datatekniske anvisning her:

http://bios.au.dk/fileadmin/bioscience/Fagdatacentre/Biodiversitet/DN01_Naturdata.pdf

5 Bilag

5.1 Feltskema

Bilag 5.1 se næste side

BILAG 5.1	Intensiv 2 feltskema	NOVANA
-----------	-----------------------------	--------

Version 2 gældende fra 01.06.2022

Stamdata	
Art:	
Dato:	Hemmeligholdt par: Ja ☐ nej ☐
Ansvarlig myndighed:	Inventør:

Kortdata	
Ynglelokalitetens stednavn:	

Overvågningsdata			
Ynglepar/løsfund	Kvadratnummer	Kilde	Bemærkninger
Antal sikre par:			
Antal sandsynlige par:			
Antal par i alt:			

6 Oversigt over versionsændringer

Version	Dato	Emne:	Ændring:
1.1	05.01.2018	Fejl	Afsnit manglede i 2.1.1
2	02.05.2022	Mindre justeringer samt sletning af feltbesøg.	Der er foretaget mindre justeringer mht. årstal og indsamlingssoftware. Afsnit om verificerende feltbesøg er slettet, da data først modtages fra DOF 1. dec.